

שנינו במשנתינו: מתרגנן יצא וכו'.

היכי דמי מתרגנן?

אמר רב אשתי נים [ישן] ולא נים, תיר [ער], כدمתרגםין "ויקץ" – "וַיִתְעַרֵּךְ" ולא תיר⁵⁸, קרו ליה – וענין [ועוננה]. ולא ידע לאחדורי סברא כשוואליין אותו, וכי מדכרו ליה את הסברא – מידכרא⁵⁹.

תנו רבנן: אם השםיט בה הקורא פסוק אחד⁶⁰, לא יאמר: אקרא עתה את قوله מכאן ואילך, ואחר כך אקרא את אותו פסוק, אלא, קורא אותו פסוק ואילך.

נכns לבית הכנסת, וממצא את הצבור שקראו כבר ח齐ה של מנילה, לא יאמר: אקרא עתה ח齊ה הנוטר עם הצבור, ואחר כך אקרא ח齊ה הראשון, אלא קורא אותה מהתחלתה ועד סופה.⁵⁷

לא אמרין הci, דתנן בברכות [י"ג ע"א]: "היה קורא בתורה והגע זמן המקרא, אם כיון לבו יצא". ומשמע שהיה קורא בדרך שכחובה בתורה, אע"פ שקורא למפרע! וביאר, דהכא במגילה, אם היפך הפרשיות, הרוי היפך כל העניין. משא"כ גבי ק"ש. וככ"כ הרמב"ם [פ"ב מהל' ק"ש הי"א] בדברי הריטב"א. ועיי" בביואר הגור"א [ארוח סי' ס"ד ס"ב] שכתב, דמהתוספתא לא משמע הci.

58. כתוב הור"ן, דאייכא מאן דמפרש, ד"נים ולא נים" – ההינו בתחילת שנה, ו"тир ולא תיר" – ההינו שהייתה כבר יישן – וניעור, אלא שכשניעור – לא ניעור יפה. עי"ש [וע"ע בתוס' בთנית י"ב ע"ב, ובתוס' בנדרה ס"ג ע"א]. ועיי" בט"ז או"ח סי' תר"צ סק"ח, שכ' דין חילוק בין תחילת שנה לסוף שנה. וההינו כהך פירושא.

אמנם בב"ח [שם] כתוב, דבין "נים ולא נים", ובין "тир ולא תיר" – בתחילת שנה מיריד. ולהכי פסק להלכתא, ודוקא בתחילת שנה, אם קוראה מתרגנן – יצא. אבל בסוף שנה – לא יצא. עי"ש.

ובבה"ל סי' תר"צ סק"ב כתוב להלכתא, דין חילוק בין תחילת שנה לסוף שנה.

59. וכותב הרשב"ם בפסחים [ק"כ ע"ב], הדינו,

מטושטשות או מקורעות – פסולה. ועיי" בטוריaben, שנסתפק hicca דחסירה ח齊ה, אי כרוכה דמי – ופסולה, או דלמא כמיועטה דמי – וכשרה. ועיי" בשפת אמרת. ובפרקן נתnal הקשה, דמדאמרין "הא בכללה", ממשע, הא רובה – כשרה. ומדאמרין "הא במקצתה" ממשע, הא ברובה – פסולה! וכותב לחילק, דבחשemitאות או פסוקים, דוקא במקצתה כשרה, אבל רובה – פסולה. ובמטושטשות, דוקא בכולה פסולה, אבל ברובה – כשרה. עי"ש.

56. כתוב הור"ן, דהה אם השםיט בה תיבה אחת, שצורך לחזור למקום אותה תיבה, ולקרות שם ולהלן. והאי דנקט הכא פסוק אחד, לרבותא נקיטה, דס"ד א דחד פסוקא מילאת באנפי נפשיה הוא, ואפשר למקרייה בתה הקיימא, קמ"ל דלא.

וכותב, דההינו נמי רבותא דהאי דלהלן: "נכns לבית הכנסת ומצא שקראו ח齊ה וכו'", דעא"ג דכל פלג ואפלג – עניין בפני עצמו הוא [יותר מפסוק אחד], אפלו הci לא יקרה עמהם עתה, אלא יקרה סדר מתחילה ועד סוף.

57. הריטב"א בתחילת הפרק מוכיח מהכא, דהאי דאמירין דהkoraa למפרע לא יצא, ההינו אפלו אם הקדים פרשה לחברתה. וכותב דבק"ש